

CZU: 371.3:371.26+573

METODE INTERACTIVE, EFICIENTE, APLICABILE LA LECTIILE DE BIOLOGIE

BODRUG Daniela

Instituția Publică Gimnaziul Semeni, raionul Ungheni, satul Semeni

Rezumat. În secolul suprainformațional, misiunea unui profesor inovativ rezidă în alegerea din amalgamul de metode, pe cele mai interactive, eficiente, care să formeze elevul din mai multe puncte de vedere: cognitiv, moral, social. Scopul major este de a pregăti elevii pentru viața cotidiană. Printre obiectivele majore este de a dezvolta la elevi gândirea critică, creativitatea, autonomia deciziilor, lucrul în echipă. Elevii trebuie să vină la ore cu plăcere, să inițieze cercetări, cu eventuala aplicare a cunoștințelor în viața socială, personală și profesională.

Cuvinte cheie: metodă, strategie, eficiență, eficacitatea, factorii obiectivi, factorii subiectivi

EFFECTIVE TEACHING-LEARNING ASSESSMENT METHODS APPLICABLE TO THE DISCIPLINE OF BIOLOGY

Abstract. The super-informational century, the mission of an innovative teacher lies in choosing from the amalgam of methods, the most interactive, effective, to train the student from several points of view: cognitive, moral, social. The main goal is to prepare students for everyday life. Among the major objectives is to develop in students critical thinking, creativity, autonomy of decisions, teamwork. Students should come to classes with pleasure, to initiate research, with the possible application of knowledge in social, personal and professional life.

Keywords: method, strategy, efficiency, effectiveness, objective factors, subjective factors.

Introducere

Mereu ca profesor, îmi apare întrebarea ce metode sau strategii să aleg, să fie procesul instructiv-educativ de calitate. Ce sunt metodele didactice și ce sunt strategiile didactice. Trebuie să le diferențiem corect.

Strategiile didactice presupun îmbinarea tuturor elementelor procesului instructiv-educativ în condiții/ contexte concrete. Strategia a fost definită ca un mod de combinare și organizare cronologică a ansamblului de metode și mijloace alese pentru a atinge anumite obiective. Strategia de predare-învățare (strategii didactice) este expresia unității organice a metodelor, procedeelelor, mijloacelor de învățământ și a modurilor de organizare a învățării (frontal, pe grupe și individual), în derularea lor secvențială pentru atingerea obiectivelor instructiv-educative.

☉ Ce este metoda didactică? **Metoda didactică** este modalitatea de acțiune cu ajutorul căreia elevii, sub îndrumarea cadrului didactic sau în mod independent,

însușesc cunoștințe, își formează priceperi și deprinderi, atitudini, aptitudini, concepții despre lume și viața.

Care sunt factorii care stau la baza alegerii unei metode didactice?

Factorii subiectivi sunt:

- ⊙ resursele psihologice ale elevilor
- ⊙ caracteristicile clasei de elevi
- ⊙ personalitatea și competența profesorului
- ⊙ contextul uman și social al aplicării metodei

Factorii obiectivi sunt:

- ⊙ obiectivul fundamental
- ⊙ obiectivele operaționale
- ⊙ sistemul principiilor didactice generale și sistemul principiilor didactice specifice disciplinei de studiu
- ⊙ analiza sistemică a conținutului științific
- ⊙ unitatea dintre conținutul instruirii și metodele de învățământ în contextul unei strategii didactice coerente
- ⊙ unitatea dintre metodele și mijloacele de învățământ în contextul unei strategii didactice coerente
- ⊙ logica internă a științei
- ⊙ legitățile procesului învățării
- ⊙ legitățile predării

Eu aplic diverse metode eficiente, interactive la orele de Biologie. Am să enumăr câteva din multitudinea de metode folosite la orele de Biologie.

Metoda Mottoului:

⊙ la începutul lecției, pentru captarea atenției, le propun mottouri pe tematici biologice sau fac legătura cu partea morală a omului. Scopul principal : formarea unei personalități frumoase și armonioase.

- ⊙ timp rezervat : maxim 5 minute .
- ⊙ le scriu pe tablă sau citesc oral și ei își expun opinia.
- ⊙ legătura interdisciplinară cu Limba română, Educația Moral Spirituală.

Metoda Pastiluța Magică:

⊙ pentru formarea competenței de a avea un comportament sanogen, le propun sfaturi cu referire la păstrarea sănătății.

⊙ modalități: la sfârșitul lecției sau când îmi propun mici pauze, le propun informații cu referire la efectele benefice ale unui fruct, ale unei legume, ale unei

metode naturiste de fortificare a sănătății, sau îi informez periodic ce inovații se creează în medicină, în știință. Le cer și elevilor, dacă găsesc ceva util, interesant să prezinte colegilor.

Careul de cuvinte:

- ⊙ La reactualizarea cunoștințelor sau la reflexie.
- ⊙ Se propune pe verticală termenul cheie și se alcătuiesc propoziții cu termenii ce se încep cu o literă din cuvântul propus pe verticală. Sau se alcătuiesc întrebări legate de temele studiate anterior.

- ⊙ Scopul: consolidarea informației studiate, memorizarea termenilor studiați. Profesorul sau colegii cer explicații la termenii spuși.

- ⊙ Membre, marsupiale, mormoloc, miros
- ⊙ Aripi, amfibieni, alimente, anterioare membre, amur alb
- ⊙ Maimuță, mistreț, măduva spinării
- ⊙ Inima tricamerală, intestin subțire
- ⊙ Faringe, fazan, foios, fetus
- ⊙ Esofag, elefant, embrion
- ⊙ Respirație cutanee, rechinul alb, reptile, rinichi, reflexe
- ⊙ Erbivore, ierbar, excreție

Metoda Poveste Biologică:

- ⊙ Această metodă o folosesc la Extensie, ca temă pentru acasă, la lecțiile de sinteză, la studierea regnului Plante, regnului Animale.

- ⊙ Deseori le propun și cuvintele, care trebuie să le utilizeze.
- ⊙ Elevii întitulează cum doresc povestea.
- ⊙ Ei au dreptul să consulte mai multe surse de informație.
- ⊙ Exemple: Povestea picăturii de apă, Povestea rechinului, Povestea trandafirului, Povestea albinei.

Pașaportul Unui Vertebrat:

- ⊙ 1. Regnul Poza – Desen
- ⊙ 2. Încrengătura
- ⊙ 3. Clasa/Subclasa
- ⊙ 4. Familia – Mamifer
- ⊙ 5. Ordinul – Mamifer
- ⊙ 6. Specia – denumirea
- ⊙ 7. Aspect exterior – mediul de viață

⊙ 8. Structura internă - Sistem Nervos, Organele de simț, Sistem locomotor, Sistem digestiv, Sistem Respirator, Sistem cardiovascular, Sistem Excretor, Sistem Reproducător.

⊙ 9. Curiozități

⊙ 10. Rolul în natură și alte domenii de viață.

⊙ 11. Videou cu acest animal – suplimentar.

⊙ 12. Poezie – despre acest animal preferat-suplimentar.

⊙ 13. Cântec – suplimentar.

⊙ 14. Modelare – suplimentar.

Metoda Întrebări Bonus:

⊙ Fiecare lecție trebuie să fie captivantă și să aibă o cireșică pe tort. Să intrigăm, să motivăm.

⊙ Nu trebuie să ne oprim doar la conținuturile curriculare, putem să oferim întrebări și în afara programei, legate de tematici studiate, dar mai complexe, de logică sau de studiu mai profund.

⊙ Cum poți merge cu picioarele pe apă?

⊙ Se află pe toți copacii, dar nu merge prin pădure?

⊙ Ce instrument are omul, dar nu îl poate vedea?

⊙ Crește tot timpul, dar nu scade niciodată?

⊙ De ce ADN-ul este răsucit?

⊙ Cum se formează amprentele digitale

Rezultate și discuții

Am descris multe metode, pe care le-am adaptat personal. Elevii, la început de an școlar au răspuns la un chestionar. Am aflat conform chestionarului, că vor lecții mai interactive, mai captivante. Am analizat sugestiile lor și am identificat metode mai eficiente, pentru a le trezi curiozitatea și a le spori motivația. Am aplicat metode diferite de alte semestre. Rezultatul a fost unul îmbucurător. Elevii erau mai motivați să învețe. Au rezultate mai frumoase. Prezintă produse mai reușite. Media semestrială s-a ridicat de la 7,02 la 7,66.

Concluzii

⊙ Metodele sunt variate și frumoase.

⊙ Trebuie să fie accesibile.

⊙ Profesorul poate adapta orice metodă.

- ⊙ Să folosească metode variate.
- ⊙ Să combine mai multe metode, tehnici etc.
- ⊙ Să știe când să treacă de la una la alta.
- ⊙ Să nu exagereze cu folosirea unui număr exagerat de metode.
- ⊙ Metoda să dezvolte creativitatea, flexibilitatea.
- ⊙ Să dezvolte multilateral elevul.
- ⊙ Să îl pregătească pentru viață.
- ⊙ Mereu să se informeze de ce apare nou în domeniul de specialitate.

Bibliografie

1. Curriculum modernizat la Biologie, ediția 2019.
2. Ghid metodologic pentru profesorii de biologie conform Curriculei, ediția 2019

Articol din revista cu factor de impact:

3. Univers Pedagogic
4. Făclia

Articole din reviste naționale

5. Învățătorul Modern anii 2020-2021
6. CARTALEANU, T. Formare de competențe prin strategii didactice interactive. Chisinau: Pro Didactica, 2008.
7. BÎRNAZ, N. Didactica biologiei. Chișinău, 2013.
8. NEDBALIUC, R.; COROPCEANU, E.; NEDBALIUC, B. Proiectarea didactică. Biologie și chimie. Chișinău, 2015.

Surse electronice:

1. https://www.utgjiu.ro/revista/dppd/pdf/2010-02/4_CRISTINA_TOMESCU.pdf
2. <http://ccdmures.ro/cmsmadesimple/uploads/file/rev8sp/invp/invp6.pdf>
3. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/Volumul_II_Didactica_Stiin%C8%9Belor_Naturii_2019-208-212.pdf VALORIFICAREA APLICĂRII DIVERSELOR METODE ÎN SCOPUL REALIZĂRII CONEXIUNILOR BIOLOGIEI ȘCOLARE CU VIAȚA COTIDIANĂ LA ELEVI Tătaru Rodica, profesor de biologie, grad didactic întâi Gimnaziul „Galata”, Chișinău